

אבקת מי-גבינה בהזנת בני-הבקר במשמר-העמק

לפי יזמתו של דן שחל ממחלבת „תנובה“ בתל-יוסף התחלנו במשמר-העמק, באפריל-מאי 1964, להגמיע משקה מי-גבינה, שהותקן מאבקה, לבני-הבקר שבעדרנו. נוכחנו שבני-בקר בגיל 80-70 יום הסתגלו יפה למשקה הזה ושתו אותו בתיאבון רב; לא נגרמו הפרעות עיכול או של-שולים, ולא ניכר היה שום הבדל, מכל הבחינות שהן, בין בני בקר אלה לבין בני-הבקר שניזונו באותה תקופה בחלב רזה שהוכן מאבקה. שיטת ההגמעה שלנו מאז היא כלהלן: עד

הגיל של 5-4 ימים — חלב האם; מגיל 5 ימים עד הגיל של 80-70 יום — „חלבית“; מגיל זה ואילך — משקה מי-גבינה. המנה היומית של אבקה — 900 גרם בשתי ארוחות ביום, במקום 600 גרם אבקת חלב רזה בעבר. הספקנו כבר לגדל בשיטה זו, עד למסירת דו"ח זה, 87 ראש. על התוצאות של השימוש במשקה מי גבינה אפשר לעמוד מהנתונים שהנני מביא להלן.

תוצאות ההגמעה במי-גבינה
(במחוצע לעגל ולעגלה)

פרטים	עגלים, 21 ראש	עגלות, 32 ראש
משקל הלידה, ק"ג	40	37
הגיל בזמן המעבר למי-גבינה, ימים	72	88
המשקל בזמן המעבר למי גבינה, ק"ג	87	89
תקופת ההגמעה במי-גבינה, ימים	71	68
תוספת המשקל בתקופת מי-הגבינה, ק"ג	84	77
תוספת יומית בתקופת מי-הגבינה, גרמים	1186	1134
הגיל הממוצע בגמילה, ימים	143	156
המשקל בגמילה, ק"ג	171	167
תוספת משקל מהלידה עד הגמילה, ק"ג	131	130
תוספת יומית מהלידה עד הגמילה, גרמים	915	830

על יסוד ניסיוננו הנ"ל נראה לי שאפשר להמליץ על הגמעת בני-הבקר באבקה מי-גבינה החל מהגיל של 80-70 יום, ללא חשש שיבולע להם מחמת החלפת אבקת חלב רזה באבקה מי-גבינה. מובן שהמלצה זו מכוונת לאותם בוקרים שמעדיפים להאריך את תקופת ההגמעה בכללותה עד הגיל של 5 חודשים בערך. הגמעה במי-גבינה בגיל צעיר מהנ"ל (פחות מ-70 יום) עלולה לפגוע בהתפתחותו התקינה של בן הבקר, ואין להמליץ על כך.

תערובת המזון המרוכז שהננו מגישים לבני הבקר בתקופת ההגמעה במי-גבינה היא זו הי-דועה בתור 0.2, שמכילה 15.4% חלבון נעכל; היא זולה ב-32 ל"י מתערובת 0.1 שבוקרים רבים רגילים להשתמש בה, עקב היותה עשירה יותר בחלבון. לדעתנו אין לחשוש למחסור בחלבון בתפריט בני הבקר בתקופת ההגמעה במי גבינה כיוון שבני-הבקר מסוגלים בגיל זה לצרוך כמויות מוגדלות יותר של מזון מרוכז. מאיר אורלסקי

משמר העמק, נובמבר 1964